

Glossary

High School Level

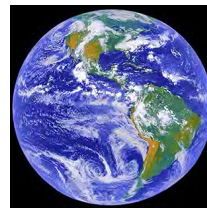
Physical Setting & Earth Science Glossary

English | Pashto

Translation of Physical Setting & Earth Science terms based on the Coursework for Physical Setting & Earth Science Grades 9 to 12.

This glossary is to PROVIDE PERMITTED TESTING ACCOMMODATIONS of ELL/MLL students. It should also be used for INSTRUCTION during the school year. The glossary may be downloaded, printed and disseminated to educators, parents and ELLs/MLLs.

[Please click here for the New York State Office of Bilingual Education and World Languages Webpage on "Assessment and Testing Accommodations"](#)

THE STATE EDUCATION DEPARTMENT / THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK / ALBANY, NY 12234

P-16

Office of Elementary, Middle, Secondary and Continuing Education and Office of Higher Education
Office of Bilingual Education and World Languages

<http://www.emsc.nysed.gov/biling/>

THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK

Regents of The University

BETTY A. ROSA, <i>Chancellor</i> , B.A., M.S. in Ed., M.S. in Ed., M.Ed., Ed.D.	Bronx
T. ANDREW BROWN, <i>Vice Chancellor</i> , B.A., J.D.	Rochester
ROGER TILLES, B.A., J.D.	Great Neck
LESTER W. YOUNG, JR., B.S., M.S., Ed.D.	Beechhurst
CHRISTINE D. CEA, B.A., M.A., Ph.D.	Staten Island
WADE S. NORWOOD, B.A.	Rochester
KATHLEEN M. CASHIN, B.S., M.S., Ed.D.	Brooklyn
JAMES E. COTTRELL, B.S., M.D.	New York
JOSEPHINE VICTORIA FINN, B.A., J.D.	Monticello
JUDITH CHIN, M.S. in Ed.	Little Neck
BEVERLY L. OUDERKIRK, B.S. in Ed., M.S. in Ed.	Morristown
CATHERINE COLLINS, R.N., N.P., B.S., M.S. in Ed., Ed.D.	Buffalo
JUDITH JOHNSON, B.A., M.A., C.A.S.	New Hempstead
NAN EILEEN MEAD, B.A.	Manhattan
ELIZABETH S. HAKANSON, A.S., M.S., C.A.S.	Syracuse
LUIS O. REYES, B.A., M.A., Ph.D.	New York
SUSAN W. MITTLER, B.S., M.S.	Ithaca

Commissioner of Education and President of The University

MARYELLEN ELIA

Executive Deputy Commissioner

ELIZABETH R. BERLIN

The State Education Department does not discriminate on the basis of age, color, religion, creed, disability, marital status, veteran status, national origin, race, gender, genetic predisposition or carrier status, or sexual orientation in its educational programs, services and activities. Portions of this publication can be made available in a variety of formats, including braille, large print or audio tape, upon request. Inquiries concerning this policy of nondiscrimination should be directed to the Department's Office for Diversity and Access, Room 530, Education Building, Albany, NY 12234.

EARTH SCIENCE GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

ENGLISH	PASHTO
A	
abrasion	سولول
absolute age	معلوم عمر
absolute humidity	پوره نمي
absolute zero	معلوم صفر
absorption	جذب
acid	تيزاب
acid rain	د تيزابو باران
acid test	د تيزابو ازميننت
actual evapotranspiration	واقعي بخارول
adiabatic temperature change	ثابتي تودوخي درجه حرارت بدلون
aeration	هوا ورکول
aerobic bacteria	هوايي جراثيم
aerosol	هوا کي الوتنه
air mass	د هوا کتله (د هوا جسم)
air pressure	د هوا فشار
alkaline	اليکالين
alluvial fan	د خري پکي
altitude	لوړوالی
anemometer	د هوا د شدت معلومولو اله
anaerobic bacteria	له هوا پرته جراثيم
angle of isolation	د جداوالي زاويه
annual eclipse	کلنی تندر نيول
aphelion	لری والی
apogee	تر ټولو لري
apparent daily motion	څرگند ورځنی حرکت
apparent magnitude	څرگند غټوالی
apparent planetary diameter	د سیاري معلوم قطر
arete	د غر تېره څوکه
arid	وچ شوی
ash	ایري
atmosphere	د هوا پرده
atmospheric pressure	د هوا پردې فشار
atmospheric variables	د هوا پردې قابل د بدلون
B	
barometer	د هوا معلومولو اله

EARTH SCIENCE GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

ENGLISH	PASHTO
barometric pressure	د هوا معلومولو الي فشار
barrier beach	منع كورنى ساحل
basin	ابو نيوونكى
bed load	مايعاتو كي د زرو د انتقال تخته
bedrock	د ډبرو لاندې برخه
bench mark	د پيداكولو نښي لگول
boulder	د ډبرو تخته
C	
calorie	د گرمي د اندازي واحد
canyon	دره/تنگي
capillary	د ويښته خاصيت لرونكى
carbon dating	دكاربن د وخت معلومول
celestial object	اسماني شى
carrying power	وړونكى طاقت
cementation	سمنن جوړول
centrifugal force	له مركزه لري كېدونكى طاقت
chemical weathering	كيمياوي هوا چلېدل
chlorofluorocarbons	كلوروفلورو كاربونز
cirque	د يوې درې په سر كي هوار ميدان
clay	كودري
cleavage	ماتېدل
climate	اقليم
cloud	وريځ
cold front	يخ مخ
colloids	كلوايدز
compound	مركب
compression	د فشار په نتيجه كي يو خاى كول
compression wave	د فشار څپي
condensation	راتول شوى
conduction	انتقال
conservation of energy	د طاقت ساتل
continental drift	قاروي حركت
continental plate	قاروي سطحه
continental climate	قاروي اقليم
continental shelf	قاروي څنډه
continental tropical air mass	د هوا قاروي استوايي كتله
contact metamorphism	قاروي بدلون
conservation	ساتنه
convection	د تودوخي انتقال
convective cell	د تودوخي د انتقال حجره
convector	د تودوخي انتقالوونكى
converge	نژدېوالى
coordinate system	د ترتيبولو نظام
core	تجوهر
Coriolis effect	كوربوليز اثر
correlation	خپلمنځي اړيکه

EARTH SCIENCE GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

ENGLISH	PASHTO
crater	د اور غورخوونکي خوله
crust	پوټکي
crystal	کريستال
cyclic change	د دوران بدلون
cyclone	موسمي توپان
D	
daily motion	ورځني حرکت
deficit	کمښت رامنځته کېدل
degree	درجه
delta	ډيلټا
density	کثافت
deposit	ذېرمه کول
desert	صحرا
desertification	صحرا گرځېدل
Devonian Period	ډيوني موده
dew	شبنم
dew point temperature	د شبنم د نقطې تودوخي درجه
dike	ډايک
dinosaur	دايناسور
direct ray	مستقيم شعاع
discharge	خالي کېدل
displacements sediments	ځای نيوونکي خره
distorted structure	شکل بدل شوی جوړښت
divergence	کږېدل
Doppler effect	د اواز په لوړوالي جگ والي اغيز
drainage	وچول (له اوبو خالي کول)
drumlin	ډرملين
dry bulb thermometer	د وچ بلب د تودوخي ميزان
duration of insolation	د لمر د وړانگو لاندې راتگ موده
dust storm	د دورو توپان
dynamic equilibrium	د حرکت تعادل
E	
earthquake	زلزله
eccentricity	له مرکزيت څخه دباندي
electromagnetic energy	برېښنايي مقناطيسي طاقت
element	عنصر
eclipse	تندر نيول
elliptical	پيضاوي خط
energy	طاقت
epicenter	د زلزلې مرکز
equilibrium	تعادل
equinox	د شپې ورځې برابرېدل
erosion	ژي توگل
escarpment	خندق
esker	تر کنگل شوي يخ لاندې راټولي شوي شگي
eutrophication	په يو جسم کې د اوبو زياتوالی

EARTH SCIENCE GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

ENGLISH	PASHTO
evaporation	بخار کول
F	
fault	تېروتنه
field	خُمکه
focus	تمرکز
folded strata	تاوې شوي طبقي
fossil	لرغوني پاتي شوني
fracture	درز
friction	سولول
front	مخ
G	
geocentric model	د خُمکي د مرکزيټ نمونه
geographic poles	د خُمکي د مرکزيټ سنتي
geologic time scale	د خُمک پېژندنې وخت اندازه
geosyncline	د خُمکي د پوستکي فشار
glacier	يخچالونه
graded bedding	د خُمکي منظمي شوي تختي
gradient	د پېچومي په حالت کي
gravity	جاذبه قوه
gram	گرام
greenhouse effect	له بي يخچالونو حالت اغيز
groundwater	تر خُمکي لاندې اوبه
H	
half life	نيم عمر
heat energy	د تودوخي طاقت
heat of fusion	د گډېدو تودوخه
heat of vaporization	د بخار تودوخه
heliocentric model	د لمر د مرکزيټ نمونه
high pressure	لوړ فشار
horizontal	افقي
horizontal sorting	په افقي ډول مرتب کول
humidity	نمي
hydrosphere	د اوبو چاپيريال
hypothesis	فرضيه
I	
ice	يخ
igneous rock	اورغورخونکي ډبره
impermeable index fossil	غير قابل نفوذ نښتي حجري
infiltration	نفوذ
inner core	داخلي تخم
insolation	د لمر وړانگي لگېدل
interface	د يو ځای کېدو خط
intrusion	په زور ننوتونکي
Intrusive igneous rock	تر بل پورې تړلي غير قابل نفوذ ډبره

EARTH SCIENCE GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

ENGLISH	PASHTO
ionosphere	ايونسفير
isobar	د يو شان هوايي پوښ درلودونکي د مساوات خط
isoline	د يو شان هوايي پوښ درلودونکي د جدایي خط
isostasy	د ځمکي د پوښکي د برخو تر منځ تعادل
isotherm	د يو شان تودوخي درلودونکي خط
isotope	ايزوتوپ
J	
jet stream	تند باد
joint	بند
K	
kame	غير طبيعي ډول جوړه شوي غونډۍ
kettle	د قطب نما قطبي
kinetic energy	د خوځښت طاقت
Kepler's Law of Motion	د حرکت لپاره د کيپلر قانون
L	
landscape	ځمکي ښویدل
latent heat	پټه تودوخه
latitude	جغرافيايي سور
latitudinal climate patterns	د جغرافيايي سور اقليم ډولونه
lava	د اور غورځوونکي انگار
length	اوږدوالی
liter	لیتر
lithosphere	د ډبري يا ځمکي سخت پوښ
local noon	سيمه ايزه سپورمی
longitude	جغرافيايي طول (اوږوالی)
low pressure (aired front)	ټيټ فشار (هوا لگيدلی مخ)
luster	پړکېدل
M	
magma	د معدني موادو خميره
magnetic declination	د مقناطيسي مخالفت
mantle	پوښ
marine climate	د بحر هوا
maritime polar air mass	د بحر قطبي هوايي کتله
maritime tropical air mass	د بحر مداري هوايي کتله
mass	کتله
matter	ماده
meander	تاويدل
mean solar day	اصلي لمريزه ورځ
measurement	اندازه کول
meniscus	هلال ته ورته جسم
meridian	د زوال کرښه
metamorphic rock	د تودوخي په نتيجه کي بدله کړای شوي ډبره
meter	ميتر
mid-ocean ridge	د بحر د منځ سرحد

EARTH SCIENCE GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

ENGLISH	PASHTO
milli	زرمه برخه (ملي)
mineral	معدنيات
mode	ډول
moisture	نم
moho discontinuity	د موهو عدم تداوم
mountain	غر
O	
observation	کتل
occluded front	پوښل شوی مخ
ocean floor spreading	د بحر د سطحې پراخېدل
orbit	تار
orbital speed	د تار چټکتیا
organic	اصلي
original horizontality	اصلي افقي
outcrop	په سطحه راڅرگندېدونکې ډبره
outer core	بهرنی جوهر
oxidation	له اکسیجن سره گډول
P	
parallel	موازي
perihelion	لمر ته د تار تر ټولو نژدې نقطه
period	موده
permeability	د نفوذ منلو مقناطیسي اله
phase	برخه
plain	میدان
planetary winds	د سیارې هواګانې
plateau	د ځمکې لوړه برخه
plate tectonic theory	د ځمکې د هوار جوړښت نظریه
polar	قطبي
Polaris	روښانه ستوری چې د اسمان په شمالي قطب کې څرګندېږي
pollutants	چټکتیا
porosity	سوري سوري کېدل
potential energy	ممکن بالقوه طاقت
precipitation	تېزېدل
pressure gradient	د پیچومي په حالت کې فشار
primary waves	لومړنۍ څپې
prime meridian	له زوال مخکې
R	
radiation	وړانګې اچونه
radioactive balance	شعاعي توازن
radioactive dating	شعاعي تاریخ ورکول
radioactive decay	شعاعي خپرېدل
radio telescope	بي مزي تلسکوپ
reargue	رارګیو
reflection	انعکاس
refraction	ماتېدل

EARTH SCIENCE GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

ENGLISH	PASHTO
refracting telescope	ماتیدونکی تیلیسکوپ
regolith	ریگولیت
relative age	نسبي عمر
relative humidity	نسبي نمي
residual sediment	پاتي شوني خزلي
resource	سرچينه
revolution	انقلاب
rock	ډبره
rock cycle	د ډبرې دوران
rock formation	د ډبرې جوړېدل
rock resistance	د ډبرې مقاومت
rotation	څرخېدل
runoff	د اوبو ويستل
S	
salinity	مالگين
saturation	رنگ صفا کول
scalar field	د شمېرې او د مقياس وړ ځمکه
season	موسم
secondary wages	دوهمه درجه مزد
sediments	خزلي
sedimentary rocks	د خزلو ډبرې
seismic waves	لړزه لرونکي څپې
senses	جهت مسير
silicon-oxygen tetrahedron	ساليکون – اوکسايجن تيتراهيډرون
sink (energy)	غر قېدل (طاقت)
seismograph	د زلزلې د مقياس اله
slope	پېچومی
soil horizon	د ځمکې افق
soil profile	د ځمکې ځانگړتياوې
soil storage	د ځمکې زېرمه
solar noon	لمريزه سپوږمۍ
solar system	لمريز نظام
solid	سخت
solidification	سختول
solstices	لمريز بدلون
sorting of sediments	د خميرو ترتيبول
source (energy)	سرچينه (طاقت)
source (region)	سرچينه (سيمه)
specific heat	خاصه تودوخه
species	ډولونه
stationary front	ولار مخ
strata	پوټکي
streak	خط
stream bed	د بخار تخته
stream discharge	د بخار وتل
subsidence	کرار کرار خاليگا پايډا کېدل
sundial	لمريز ساعت

EARTH SCIENCE GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

ENGLISH	PASHTO
sublimation	پورته کېدل
superposition	سره یو شان والی
surplus	اضافه
suspension	له کاره بندیدل
syncline	ساینکلاین
T	
technology	ټیکنالوژي
tectonics	د معمارۍ فن
temperature	د تودوخي درجه
terrestrial motions	د ځمکې خوځښتونه
texture	جوړښت
tilted strata	کړي شوي سنتي
time	وخت
topographic map	تر ځای جوړولو پوري اړوند نقشه
track	تسلسل
transformation	د شکل تغيير
transition	انتقال
transpiration	حل کېدل
transport	حمل او نقل
transporting system	د حمل او نقل نظام
transverse wave	عرضي څپه
U	
ultraviolet	د زيات ولټ والا
uplifting force	پورته وړونکي طاقت
uranium	يورانيوم
usage	استعمال
V	
valley glacier	د درې کنگل
vapor	بخار
vapor pressure	د بخار فشار
variable	بدلون منونکي
vector field	د شعاع ليردوونکي
vein	رگ
vertical	عمودي
visible light spectrum	د رڼا د ليدو وړ خيال
visibility	د ليدو وړ
volcano	اور غورځوونکي
volcanic ash	د اور غورځولو ايري
volume	اندازه
W	
waning	کم کېدل
warm front	گرم مخ
water budget	د وتلو او ننوتلو ابو تر منځ اړيکه
water cycle	د ابو دوران

EARTH SCIENCE GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

ENGLISH	PASHTO
water purification	د اوبو تصفيه كول
water shed	د اوبو بيلوونكي خط
water table	د اوبو جدول
water vapor	د اوبو بخار
wavelength	د څپي اوږدوالی
waxing	په موم لړل
weather prediction	د هوا وړاندوينه
weathering	بادلگېدل
weight	وزن
wind	باد
Y	
year	کال